

[Ib Christensen]

fra borgerlige partier, både hr. Kjelgaard og hr. Ellemann-Jensen. Hr. Ellemann-Jensen nævner en tilfældig TV-udsendelse som inspiration for denne debat. Det er nu ikke tilfældet. Den var rejst før, og der var heller ikke tale om, at vi prøvede at generalisere ud fra dette eksempel.

Til hr. Kjelgaard, der bestred renteomkostningernes betydning, vil jeg gerne sige, at her ligger der noget solidt materiale på bordet. Andre ordførere har jo i denne debat henledt opmærksomheden på den OECD-rapport, der påviser et fald i reallønnen, og som også understreger kreditomkostningernes betydning for dansk erhvervslivs konkurrenceevne. Jeg kan nævne en anden rapport, som kom i fjor, en rapport fra Nordens faglige Samorganisation. Den har nogle tal, der er ganske illustrative, og som har været meget fremme i den offentlige debat, og de er mig bekendt ikke blevet modsagt på kvalificeret vis. De viser, at beregnet på basis af en gennemsnitlig rentefod ved industrilån i de enkelte lande og en gennemsnitlig kapitalinvestering i samtlige lande på 400.000 kr. pr. arbejdsplads er Danmark det land, der har de største omkostninger ved etablering af en arbejdsplads, nemlig 133.000 kr., mens Sverige, der følger næst efter, har 119.000 kr. Derefter kommer Norge, Finland, Holland, USA, England og Vesttyskland, der ligger i bunden med 96.000 kr. Det er renter og lønomkostninger under ét, og det interessante er, at de danske lønomkostninger andrager 73.000 kr., hvilket så nogenlunde er gennemsnittet for lønomkostningerne i de pågældende lande, som vi kan sammenligne os med, hvorimod renteomkostningerne er 60.000 kr., hvor kun England overgår os med 62.000 kr., men England har til gengæld kun lønomkostninger på 36.000 kr. mod Danmarks 73.000 kr., altså næsten dobbelt så højt et niveau for Danmarks vedkommende. Derfor kan man med rette sige, at kan det lykkes at få den danske rentefod bragt væsentligt ned, vil vi etablere en konkurrencesituation, som vil være overordentlig gunstig for dansk erhvervsliv, for vores beskæftigelse og for vores betalingsbalance, og derfor er det et meget væsentligt problem.

Jeg tror, det er rigtigt, som det er blevet sagt, at det er denne regerings – og det har også været den nærmeste forgængers – om ikke ligefrem mål at holde en høj rente, så

har det været et væsentligt led i den politik, der rent faktisk er ført. Derfor har det da også givet økonomer, inklusive vismanden professor Hans Zeuthen, anledning til undren, at f. eks. Danmark har så højt et niveau, mens Norge, der har nøjagtigt de samme eller værre betalingsbalancemæssige problemer, har et renteniveau, der er væsentligt lavere.

Når vi har disse problemer, er der mange grunde hertil. Jeg vil fremdrage jord- og ejendomsspekulationen som et væsentligt element. Når jordværdierne vokser med 30–35 mia kr. om året, og når der gives direkte og indirekte tilskud til ejerboliger på 10–12 mia kr. gennem de skatteregler, der findes, og som jo kunne modvirkes ikke bare gennem en fjernelse af rentefradragsretten, hvis det kan lade sig gøre teknisk, men også gennem en ajourføring af lejeværdien, som vi har foreslået for 1979, er det klart, at det animerer til pengeanbringelse passivt i jord og fast ejendom. Det betyder, at de, der ellers skal konkurrere om investeringsmidlerne, må betale mere for at få disse investeringsmidler, og det vil først og fremmest sige, at erhvervslivet kommer til at betale en højere pris, om jeg så må sige, for de lånemidler, de har brug for.

Det blev i skatte- og afgiftsudvalget, da vi havde vores jordreformforslag til behandling i dette udvalg, oplyst fra regeringens side, at dette forslags gennemførelse nok alt andet lige ville tendere i retning af en mindre rentefod. Det er klart, at hvis man ophører med at føre en politik, der præmierer denne passive kapitalanbringelse, vil man kunne få lave rente, og derved vil man kunne lette erhvervslivets omkostninger.

Derfor er det meget vigtigt, at der gennemføres en jord-, bolig- og skattereform, der virkelig tager fat om disse problemer i modsætning til regeringens politik, der går den modsatte vej. Det forlyder nu i pressen – det er dér, vi må læse om, hvad regeringen agter at foretage sig – at regeringen vil foreslå, at grundskyldpromillen uændret skal være 15 til amterne i 1980 og 1981, altså i hele vurderingsperioden. Mens regeringen forhøjer momsens og indkomstskatten, letter den altså jordbeskatningen, og resultatet bliver selvfølgelig, at disse lettelser i jordbeskatningen bliver kapitaliseret til højere jord- og ejendomspriser. Dermed hælder man benzin